

Éljen Kurkó Gyárfás, a magyar nép szószólója!

Arad 1946. június 29. Szombat — II. évfolyam 361. sz. 6 oldal. Ára 200 lei

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

15000 lejeztes 1 nóra 4500 lei.
Vállalatok évi 120.000 lei.

Felelős szerkesztő:
PALÁSTI JÓZSEF

Szerkesztőség: 20—76
Telefon: es kiadóhivatal
nyomda 20—77

A politikai egység jegyében

Megnyílt Székelyudvarhelyen a romániai magyarság népi parlamentje

A református kollégium földiszitett tornatermében tartotta ülését a százas intézőbizottság

SZÉKELYUDVARHELY. (Kiküldött tudósítónktól). A Magyar Népi Szövetség székelyudvarhelyi nagygyűlése ma megkezdődött. Ezt megelőzőleg tegnap, csütörtökön a Szövetség százas bizottsága összeült, hogy a magyar népi parlament megnyitása előtt szemlét tarison és megbeszélje időszeri kérdéseit. Az udvarhelyi népgyűlést körültekintő előkészítés előzte meg. Az MNSz központjának három kiküldöttje: Szepesi Sándor dr., Óri Erzsébet és Balogh Edgár, a Szövetség elnöke bejárták egész Udvarhelymegyét, hogy meghallgassák a nép kívánságait. Szerdán megérkeztek a központi végrehajtóbizottság tagjai: Kurkó Gyárfás országos elnökkel és dr. Csákány Bélával az élen. Ugyancsak megérkeztek a Romániai Magyar Irók Szövetségének tagjai is, akik az MNSz százas bizottságával egy időben tartják meg gyűléseit. A sajtó részéről Méliusz József és Bányai László érkeztek meg nyomban sajtóértekezletet tartottak, amelyen megbeszékelték a tudósítások technikai lebonyolításának kérdéseit. Ezzel egy időben az országos végrehajtóbizottság is ülést tartott.

Csütörtökön délelőtt 10 órakor gyűltek össze a százas intézőbizottság tagjai a történelmi nevezetességű református kollégium tornatermében és a székely motívumokkal díszített emelvényen lelkes fogadtatás közepette megjelent Kurkó Gyárfás országos elnök, Bányai László, Balogh Edgár, Oláh Péter országos alelnökök valamint a központi végrehajtóbizottság többi tagjai.

Kurkó Gyárfás megnyitó beszéde

Kurkó Gyárfás országos elnök feszült figyelem közepette emelkedett szólamra és meleg szavakkal üdvözölte az intézőbizottság tagjait. Kihangsúlyozta, milyen nagyjelentőségű a Magyar Népi Szövetség második országos nagygyűlése és ennek megfelelően komoly magatartásra kérte fel a megjelenteket. Felidézte Csákány Béla dr.-t, hogy ismertesse az intézőbizottságnak a nagygyűlés elé terjesztendő beszámolóját.

Csákány Béla dr. ezután ismertette jelentésében azt a hatalmas munkát, amit a Magyar Népi Szövetség a Romániában élő magyarság joggyógyulésának biztosítása és demokratizálásának érdekében 1945 márciusában a Kolozsváron megartott országos nagygyűlés óta elvégzett. A jelentés összefoglalta az MNSz egyes oszlopainak helyzetismertetését. Pontosán megjelölte Erdély magyarságának jelenlegi helyzetét, ismertette a megoldott és a megoldásra váró feladatokat.

A százas intézőbizottság hozzászól a magyarság problémáihoz

A központi végrehajtóbizottság jelentése mellett a százas intézőbizottság tagjai részéről is számos hozzászólás történt, így Rapp Károly bukaresti evangélikus lelkész a román demokratikus szervezetekkel való szoros együttműködés fontosságát hangsúlyozta. Pozsár András a brassói MNSz szervezet elnöke, az ipari szakiskolák létesítésének kérdésében szólalt fel. Demeter János a lasbi ügyekben érvényben levő végrehajtási rendelkezések végrehajtásának fontosságára mutatótt rá. Amrus Péter nagyváradi megbeszélte az állampolgársági ügyekkel és a sendőrségi visszaélések ügyével

foglalkozott. Csögör Lajos dr. a Bolyai Tudomány Egyetem rektorja beszélt arról, hogy 2200 egyetemi hallgató részesült oktatásban és maga ez a tény bizonyítja, hogy a joggyógyulés jelei megmutatkoznak.

Az egységben éljenek ellen

Enyed Teréz az állampolgársági sérelmek ügyében szólalt fel, majd többen hangoztatták, hogy a reakció milyen sötét aknamunkát végez, milyen körülmények között akarják megbontani a magyarság egységét és hogyan akarják szembeállítani a román demokráciával. Gál Imre gyergyói antifasiszta harcoss erővel szavakkal mutatótt rá a magyar reakció aknamunkájára.

Szabó István pedig a külföldi egyetemeket látogató hallgatók ügyét említtette fel rámutatván arra, hogy különösen a

További helyzetismertetésében rámutatótt arra, hogy a marosvásárhelyi orvosi fakultás egy részét még nem lehetett átalakítani és hogy a demokráta diákszervezetekben románok és magyarok együttesen milyen szép munkát végeztek el.

magyarországi műegyetemeket és a mezőgazdasági főiskolákat látogatják az erdélyi diákok és ennek az oka, hogy az erdélyi magyarságnak sem műegyetem, sem mezőgazdasági főiskolája nincs.

Kurkó Gyárfás országos elnök végül bejelentette, hogy az elhangzottakat a központi végrehajtóbizottság tudomásul veszi és megfelelő előterjesztést tesz a nagygyűlésnek. Délután 4 órakor a százas bizottság újabb ülést tartott, amelyen a Magyar Népi Szövetség joggyógyulés szakértői tettek előterjesztést a nemzetiségi törvény módosítására vonatkozólag.

A kormány válasza az angol-amerikai jegyzékre

Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a Szovjetunió részéről nem érkezett hasonló kifogás

BUKAREST. Adrian Holman, Nagy-Britannia bukaresti megbízottja és Burton Berry, az USA megbízottja június 14-én jegyzékkel adott át Gh. Tatarescu helyettes miniszterelnök-külgyminiszternek.

Az együttesen ányújtott angol-amerikai jegyzék válasza a román kormány június 3-án kelt jegyzékére.

Az angol és amerikai kormányok azonos szövegű jegyzéke közli, hogy a román kormány június harmadik jegyzéke nem állapít meg határozott terminust a választások kiírására, sőt még a választási törvény sem készült el.

A román kormány nevében az angol és amerikai jegyzékre Gh. Tatarescu helyettes miniszterelnök és külügyminiszter válaszolt. A kormány ebben a jegyzékben sajnálatát fejezi ki, hogy az előző jegyzékkel a nyugati nagyhatalmak kormánya nem találták kielégítőnek, annak ellenére, hogy ez a jegyzék konkrét tényeket sorol fel.

A román válaszjegyzék utal arra, hogy a kormány a moszkvai határozatok betartására vonatkozó biztosítékokat teljesíteni kívánja és

ezeket csak az angol és az amerikai kormányok nem találták kielégítőnek, holott a moszkvai határozatokat ugyancsak aláíró Szovjetunió-kormányja sohasem találta úgy, mintha a Moszkvában hozott határozatokat Románia nem tartaná, vagy nem tartotta volna be. A moszkvai egyezmény értelmében a panaszjegyzékeket a három nagyhatalomnak együttesen kellene előterjesztenie. A román kormány nem hagyható figyelmen kívül, hogy a harmadik aláíró hatalom a Szovjetunió részéről nem kapott semmiféle hasonló értelmű megjegyzést.

A román jegyzék végül rámutat arra, hogy a román kormány megtette minden intézkedést a moszkvai egyezmény pontos betartására. Megtette az intézkedéseket a választások lefolytatására, mint ahogy azt Groza Péter miniszterelnök már a sajtó képviselői előtt is ismertette. E szerint a választásokat legkésőbb szeptember hónapban megtartják.

A kiáltvány

A hátunk mögött maradt hét fontos eseményt hozott a romániai magyarság életébe. Megjelent a Magyar Népi Szövetség országos választási kiáltványa, amely végső formába öntötte a közel kétmillió erdélyi magyarság politikai magatartását. A kiáltvány több, mint egyszerű választási program. Magában foglalja az eddig elért, nem lebecsülendő eredmények összegezését és felsorakoztatja mindazokat a kívánalmakat, amelyeknek teljesítése nélkül a romániai demokrácia kifejlődése el nem képzelhető.

A kiáltvány nagy felismeréseket tartalmaz. Leszűri az elmúlt esztendő legfőbb tanulságait, amelyeknek kikristályozódását pontokban összegezi. Minden társadalmi rétegünk megtalálja a maga égető kérdéseinek tárgyalását és az orvoslás módszereit. Földműves, munkás, kisiparos és értelmiségi közös fronton harcol a közös eszméi magaslatokon. A nagy népi problémákkal szemben Románia magyarsága egységes tömböt alkot, mert az egység életkérdést jelent számára. Ennek a minden öntudatos és becsületos magyar embert magában foglaló egységnek külső kereteit a Magyar Népi Szövetség adja meg. Kurkó Gyárfással az élen. Minden olyan kísérlet, amely ezt az egységet megbontani igyekszik, úrlást, jelent a magyarsággal szemben. Csak teljes választási egységben érhetjük el azt, hogy a demokráta magyarság igazi képviselői helyet foglaljanak az új törvényhozásban és annak négyesztendő tartama alatt szempontjainkat érvényesítsék.

Több évtizedes keserű kisebbségi sors után megnyílt előttünk a lehetőség, hogy egyenjogú nemzetiséggé fejlődjünk. A fejlődésnek ez az útja a demokrácia útja. Mindazt, amit eddig eredménynek könyvelhetünk el, a demokráciáért folytatott harcban küzdöttünk ki. Élet-halál kérdést jelent számunkra a román demokrácia győzelme. Csak egy pillanást kell vennünk a „történelmi-reakció” lapjaira, hogy meggyőződhessünk arról, a sovén, gyűlölettermő izgatásról, amelynek pártját csak az elmúlt két évtized alatt találhatjuk meg és amely elemi életjogainktól is megfosztana bennünket. A Maniu-bandák gyilkos pusztításai, a reakció magyarellenes kilengései eszünkbe kell, hogy jutassanak, hogy milyen sors várna ránk, ha ez a reakció uralomra jutna. Ezzel a közös, nagy veszedelemmel szemben le kell, hogy omoljanak a társadalmi vagy felekezeti válaszfalak.

Közömbösöknök és kétkedőknök mondjuk meg nyíltan: ne akkor eszméljenek, amikor már ég a ház a fejük felett. Ne nemzetközi csodáktól és ne külső tényezőktől várják sorsuk jobbrafordulását, hanem tulajdon erejüktől. A demokrácia egységes ereje harcolta ki háromszázezer magyar gyermek számára az anyanyelvén való oktatást és népi fejlődésünknek számos más előfeltételét. Ami még nem a miénk, ami még várat magára, azért szintén harcolnunk kell, talán még lelkesebben és keményebben, mint valaha. Jövő életünk alapjai szerves egységet képeznek a romániai demokrácia eszméi alapjaival. Képviselőink tehát népi jogaink érvényesítése mellett termékeny részt vesznek majd az ország demokratikus fölépítésében. A kérdés, amelyet egyesek úgy tesznek föl, hogy „Demokrácia vagy Maniu”, a mi számunkra úgy hangzik, hogy: „Élet, vagy halál”. (k. i.)

Az MNSz. levelesládája

Hová szavazzunk

Kaptuk a következő levelet:
Romániai Magyar Népi Szövetség megyei szervezetének Arad.

Kérem szíveskedjenek alanti kérdésemre a „Jóvá” c. napilap útján válaszolni.

Az országos választások közelednek. Kinek hol a helye? Hová kell szavazzanak a Magyar Népi szövetség tagjainak tekintet nélkül arra, hogy tartoznak-e valamely más politikai párthoz, vagy sem?

Kérem kérdésem mielőbbi megválaszolását és előre is köszönve maradok testvéri köszönettel

Szabadsági
E. K. Pankóta

Kedves Testvér!

Szívesen teljesítjük kérését, annál inkább, mert már eddig is számtalan cikkben és a MNSz falujáró propagandistái útján már többször tüzetesen megvilágítottuk ezt a kérdést.

Minden olyan testvérünk, aki nagyra tartja magát a Magyar Népi Szövetség különlistájára kell szavazzon, tekintet nélkül arra, hogy tagja-e a MNSz-nek, vagy más politikai pártjának!

A MNSz különlistája az egységes demokráciát támogatja és aki erre a listára szavaz, erősíti a demokratikus pártokat, ugyanakkor módot nyújt arra, hogy magyar képviselők kerüljenek be a parlamentbe és ott a magyarság népi jogaiért küzdjenek, mely jogoknak kivívása nagymértékben biztosítja az ország demokratikus fejlődését. Helyzetünk köteleességünk teszi, hogy a demokrácia kiteljesedéséért és a magyarság egyenjogúsításáért utolsó harcba szálljunk, akik közül melyeket küldjük, akik legjobban ismerik népünk kívánságait és értekeit.

Az a fejlődési folyamat, melyen most az ország keresztül megy megkívánja, hogy minden egyes népcsoportjának legyen a beleszóvási joga az országépítő munkába, hogy tekintet nélkül nemzetiségi hovatartozására minden román állampolgár legalább egy légiával járulhasson hozzá az új népi és nagy munkájához. Egyenlő jogokat, le egyenlő kötelezettségeket kell mindenki magára vállaljon, aki beáll a demokrácia munkái közé. A magyar szavazó akkor teljesíti elsősorú kötelezettségét, ha szavazatát a Magyar Népi Szövetségre adja le, mert csak így tudunk kellő segítséget nyújtani a demokratáknak abban a harcban, amit a Romániában élő nemzetiségek teljes egyenjogúsításáért folytatnak. Kétszeresen erősíti tehát a demokráciát az a magyar, aki a Magyar Népi Szövetség különlistájára szavaz, mert a demokráciát és a magyarságot támogatja egyszerre.

SAVOY Telefon 23-22
A legszebb zenésfilm!
Sarasate
Romantikus élete.
„CSAK EGY KISLÁNY VAN A VILÁGON” és sok más szerzeményével. — Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor, a 9 órai előadás nyitott teával. Kellemben szellőztetett terem.

MENYASSZONYI ÉS GYERMEK-FELVÉTELEK JÓL SIKERÜLNEK
Fotó Stern-nél
5. aug. 13. Telefon 30-57. 2348
Megerkezett a hír

Közlekedési csendélet napjainkban...

Írta: KÁROLY SÁNDOR

Azok az egyik uccasarkon és városom az autóbussz, amely nem túlságosan gyorsan futja meg rövid pályáját. Kedves türelmi játék ez a várakozás, csodálom, hogy az orvosok nem írják elő ideges emberek részére. Szórakozottan nézem a közlekedési rendőrt, akinek botja hol jobbra, hol balra lendül, aszerint, hogy merről jönnek a járművek. Különösen a bot végén levő kis pléh-köröcske tetszik, amely emlékeztet a konzerves doboz fedelére. Mivel most van ráérő időm, mert az autóbussz még nagyon soká kerül elő, azon gondolkodom, hogy ha a bot végén nem lenne az az ízé, az a bűbög-lap, rajon közlekedési rendszereink csodát mondana-e! Mint lojalís lélek belenyugszom, hogy ennek így kell lennie, mert a hivatalos agy, amelyik ezt kigondolta, bizonyára alaposan tanulmányozta a problémát.

Egyszerre valahonnan három éves kisfiúcska vetődik a rendőr lába elé. A rendőr rászól, hogy kotródjék tovább és ne zavarja nehéz és felelősségteljes hivatala teljesítésében. A kisfiú nem engedelmessékedik a hatósági közegnek, hanem csak áll és néz rá, mire a hatósági közeget megfogja a gyermek kezecskéjét és magához kuzsa, mert éppen egy nagy teherautó közeledik jobbról, két békési balról és bősz, rohanó motorkerékpáros a kereszt-úccából. A fiúcska váratlanul sírni kezd.

Most valami beszélgetés kezdődik közöttük, amelyet nem hallok, mert messze állok, de valahogy így képzelem el a diskurzust.

Rendőr: Hát te, kis taknyos, ki vagy és honnan kerültél elő?

Gyermek: Bozsánatot kérek, de én csak három éves vagyok és nem tudok mást, mint sírni.

Rendőr: Valahová, valakinek csak tartozol... Hol az apád vagy az anyád?

Gyermek: Ezek a kérdések értelmi képességeimet meghaladják és miként az eszem emittelen, én csak sírni tudok.

Rendőr: Hm... Hm... Mit csináljak veled?... És mit bűnsz, hiszen nem bánt senki... Haj, az utcajártas az olyan anyának, aki szabadon enged a községi a gyerekeit annyi kocsi között...

Nem esküszöm meg ró, hogy pontosan így folyt le az ismerkedés hatóság közeget és kiskorú állampolgár között, lehet, hogy képszelvő erőm messzire elragadt.

Az események esztén így folytatódna: A gyermek rendületlenül sít a rendőr dirigálisa a kocsi forgalmat és a bot a tányérral a szélrózsa minden irányába lendül. A sírás, amely kezdetben halk pittyergés volt, erőteljes crescendóval átmeleg a viharz hűgéshe. A rendőr, aki bizonyára nem olvasta a gyermek lelki világot tárgyaló szakmunkákat és így a régi konzervatív irányzat híve, egyszerre félkarjával magasba emeli a kisfiút és ringatja. Az újszerűség, a mozgás, a látványosság ugylátszik elaltatják a gyermekben a sírási ingert, mert elcsendesedik.

A helyzet most ez: jobbkézben a bot az ízérel, balkezőben a kisfiú. Jobbkéz mutatja a sofföröknek és kocsisoknak az irányt, balkez ringatja a gyermeket. Egyszer szórakozottságában a kisfiúval mutatva az irányt és a botot ringatta. Szerencsére nem történt semmi baj, sem a gyermekkel, sem a járművel.

Egyszerre csak előkerül egy igaztalan viselkedő asszony, széjjelne, majd odarohan a rendőrhez. Megjött az anya. A rendőr ráordít az anyára. Románul ordít, mert egy déli közeg az állam nyelvén ordít. Óvatosan közelebb megyek, de nem egészen közel, mert esetleg mint tanu bekerülhetek a rendőr noteszébe és a tanuskodás mint állampolgári kötelességem nem tartozik kedvelt szórakozásaim közé.

A rendőr sítja az asszonyt, hogy miért hagyja szabadon kocsádni a kisfiút a forgalmas uccán, az anya magyarul felel, mire a rendőr magyarra fordítja a szót. Nem lehetne éppen tanár a magyar irodalmi tanzákon, de viszont tehetségesen, sőt tömegyökresen káromkodik a nemzetiségi nyelven. Leherdja az anyát könnyelműnek, gondatlanának, maj elegendő patosszal elküldi a nőt a jelenlegi kárikulandó is melegebb vidékre, azután megcirkóztatja kis védenca arcát és visszaadja jogos tulajdonosának.

Az így itt még nem fejeződik be. Az asszony valami éleget mondhatott a rendőrnek, mert az kirtelen felbosszankodik és a kezében levő botjal, helyesebben azul az ízérel, azul a tányérral rászórt egyet a nőnek arra a testrészsére, ahol közifutomás szerint nem az így fekszel. Felületes megállapításom szerint a nő nem szenvedett sem nyolc napon tul, sem nyolc napon belül gyász illéptel találokazása a szobanörv testrészzel éles cuppanó hangot idézett elő.

Most már lezárult az ügy. Anya a gyermekeivel sítve el a jobbfenekén, rdnör marad a szinpad közepén és tovább dirigál. Nem tudom, lesz-e a dolognak folytatása valamilyen hivatalos helyen, de felejtethetlen jogi érzékem szerint jogos volt a cuppanó figyelmeztetés, mert egy három éves kisfiút mégsem szabad a kocsik és autók közé engedni.

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

Közben megérkezik az autóbussz és az előbb lepergett jelenet kezd elhomályosulni az agyamban. Határozottan boldog vagyok, mert tudtam, hogy meg fogok lenni. Most már tudom miért van a közlekedési trányító bot végén a cintányér...

A rádió-sakkmérkőzés tehát a második fordulóban a szovjet csapat 8.5:3.5 arányú győzelmét eredményezte. Az egész sakkverseny 18.8 arányban végződött a szovjet csapat javára.

A szovjet-amerikai rádiómérkőzésen a szovjet csapat 15.5:4.5 arányban győzött, tehát megállapítható, hogy az angolok jobb eredményt értek el az amerikaiaknál.

Szmiszlov, Kotov és Bondarevskij 2-2 játszmát nyertek, de kitünő eredményt ért el a két szovjet nő: Valentinna Bjelova és Ludmilla Budenko is, kik most szerepeltek először nemzetközi versenyen.

A mérkőzés befejezése után a szovjet csapat a következő táviratot kapta Angliából:

Szivélyes üdvözlésüket küldjük sakkozóinknak a megérdemelt győzelem alkalmából. Igen meg vagyok elégedve azzal, hogy csapatunk ily jól küzdött a kitünő szovjet csapat ragyogó tehetségei ellen. Thomas, a brit csapat kapitánya.

A Moszkvában tartozkodó angol versenybíró, David Ttraal, így nyilatkozott a TASS munkatársának: „A Szovjetunió—Nagy-Británia rádiómérkőzés a nemzetközi sakkélet nagy eseménye. A verseny megmutatta, hogy a brit és szovjet sakkozók kapcsolatai — mint a többi sportágak versenyzői in — nő és erősödik. A szovjet mesterek kiválósága mindenütt ismert. Minden egyes újabb verseny csak erősíti tekintélyüket.

A világon sehhol sincs olyan erős sakkcsapat, mint a Szovjetuniónban.

Birtos vagyok abban, hogy a rádiómérkőzés játszmai igen nagy hatást fognak gyakorolni valamennyi ország elsősorban pedig Anglia sakkozóira. E játszmaikat igen nagy figyelemmel és érdeklődéssel fogják tanulmányozni a sakk barátai. Jóakaróink persze jobb eredményeket szerettek volna látni tőlünk, de azt hiszem, hogy az angol csapat elégedett lehet az elért eredményvel. Szükségesnek tartom megállapítani, hogy Moszkvában kitünően szervezték meg ezt a mérkőzést és

hangsúlyoznom kell az a barát légtört, mely a mérkőzés alatt uralkodott.

A pompás eredmény elérése alkalmából üdvözlöm a szovjet csapatot

A Népvédelem

(Apararea Patriótica) Mosótyz-telepi mozivata szombaton, június 29-én délután 4 órakor a Mosótyz-telepi moziban MŰVÉSZI SZINVONALÚ ELŐADÁST RENDEZ, a létesítendő Mosótyz-telepi nagyközi otthon javára. Belépődij letsg szerint.

ARO Telefon 24-45

Ma a legszebb magyar filmoperett SARDY, CSORTOS, LATABAR

Az álomkeringő

Jogvekről ajánlatos idejében gondoskodni

Royal Mozi

Telefon 19-33

Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor a kertben

Ma utoljára!

A syracuzai víg fiúk

Holnap bemutatól

Vihar után

FÉNYES ALICE, URAY TIVADAZ

nagyszerű alakítása.

Moszkva / Sakk / London

Részletek a szovjetgyőzelemmel végződött rádió sakkmérkőzésről

A Szovjetunió—Anglia rádiósakkmérkőzés második fordulójának utolsó találkozója folytak június 22-én le. Ezen a napon a be nem fejezett mérkőzéseket játszották végig.

Botvingik aki 21-én igen nehéz helyzetben hagyta abba a játékot, mindjárt az első lépés után beismerte a helyzet reménytelenségét és feladta a játszma Alexanderrel szemben.

Nem sokkal ezután egyszerre két angol adta fel a mérkőzést: List a 48. lépésnél megadta magát Kotovnak, Al'ken pedig a 46. lépésnél elismerte vereségét Bondarevskivel szemben. A szovjet csapat ily módon még két pontot nyert.

Közben Ragozin is nehéz helyzetbe

jutott. Egymásután két gyalogot vesztett és a harmadik elvesztése előtt oly reménytelennek látta a helyzetet, hogy feladta a játszmat Abrahamus ellen.

Vood és Lillenthal döntetlenül végeztek.

Legtovább a Traimer—Bjelova és Koenig—Szmiszlov játszmák folytak. Mindkét esetben a szovjet sakkozók voltak előnyben, de a végleges győzelmét nem volt egyszerű elérni. Először Bjelova ellenfele adta meg magát a így csupán a Koenig Szmiszlov játszma maradt hátra. Szmiszlov győzelméhez már nem is fért kétség. Pontosan délután négy órakor ment az utolsó távirat Londonba Szmiszlov lépéséről, mire Koenig letette a fegyvert.

N. Sinitsyn professzor kétszívü állatok teremt a Gorkij élettani intézetben

Meglepő eredmények mutatkoztak az eddigi szívtütmelési kísérletek során

Több cikk jelent meg a napisajtóban a műtéli beavatkozások csodáiról. A modern orvostudomány büszkeségére válik mindaz, amit az utóbbi három évtized alatt a Szovjetunió földjén a felszabadult tudomány emberei produkáltak. Ilyen hatalmas horderejű élettani kutatásról számol be a Svájcban megjelenő Vorwaerlz hasábjain N. Sinitsyn professzor, a Gorkij élettani intézet munkatársa. Olyan egyszerűen beszél mindarról, amit végrehajtott, mintha nem is különös, az emberiség életére messzemenően kiható munkáról lenne szó. Részletesen elbeszélte ugyanis szívtütmeléses kísérleteit és azoknak meglepő eredményeit.

A Gorkij Élettani Intézet több évvel ezelőtt kezdte meg kísérleteit a szív átültetésével. Gyakorlati megoldásra a hüllők élettani összetétele kínálkozott legalkalmasabbnak, miután azoknak bőrfelülete veszi át a vese és tüdő szerepét az emberi szervezetben.

A kétszívü béka

— 1933-ban kezdtem el a kísérleteket — mondotta Sinitsyn — és 1942-ig egyfolytában hüllőkön, vagyis békákon és halakon kísérleteztem. A sebészeti technika tökéletesítésével sikerült egyik béka szívet a másik békába átültetni. Két hónap után lefolytatott vizsgálat megállapította, hogy a békába ékelt második szív teljesen összenőtt az eredetivel, sőt a két szívtöm működése és ezzel kapcsolatosan a vérkeringés teljesen kifogástalan volt. Egyik szív segítette a másikat a munkában. *A megoperált állat külső megnyilatkozásában sem mutatott változást, ugyanúgy breteget és ugrándozott, mint a műtelt beavatkozás előtt és a biológusok éves látása sem tudta megkülönböztetni az operált állatot az eredetitől.* A kísérlet lárgyául szereplő békacsald szaporodási folyamata is teljesen zavartalan volt.

— 1943-ban sikerült az egyik béka szívet a száján keresztül eltávolítani és egy másikba elhelyezve tökéletesen beévezni a műtelt. Ez a kísérlet is teljes mértékben sikerült, mert a béka hat hónapig élt és a két szívtöm összeműködése teljes volt. Ezzel az elsődleges kísérletek befejezést nyertek.

Kutyák, macskák a műtőasztalon

E sikerek után macskákon, kutyákon és mókuskon kísérlettük meg a műtelt. Először a műtelt beavatkozásnak leegyszerűsített és gyors módszeréről kellett gondoskodni, miután megegyeztünk véredényszöveteknek átültetését husz-három másodperc alatt kellett megoldani. Legelőször a második szív átültetését az állat tarkóján végeztük el és a második szívet csak az úgynevezett nagy vérkeringési zónába kapcsoltuk be. *A megoperált állat szinte hosszú ideig*

szabab ideig megfelelően dolgozott, megtartotta eredeti ritmusát, de általában a szív működésének meglassulását tapasztaltuk, anélkül, hogy az állat vérnyomása változásokat mutatott volna. A második műtelnél már a nagy vérkeringésbe kapcsoltuk be a második szívet és így sikerült annak a teljes vérkeringésben mutatózó hatását megfigyelni. A kísérletül szolgáló kutyák, macskák és mókusk könnyen viselték el a műtelt beavatkozást, jelentéktelen vérvesztéssel és anélkül, hogy az eredeti szívműködés megváltoztatása be-

folyásolta volna élettani megnyilatkozásait. Így nem tapasztaltuk például, hogy lélegzetvételük megváltozott volna, vagy görcsös reflexek mutatkoztak volna testükön. Az állatok úgy a fényre, hangra, mint fájdalmat okozó behatásokra természetesen reagáltak. Most azzal a gondolattal foglalkozunk, hogy a második szívet a kísérleti állat mellkasába, vagy hasüregébe helyezzük el. Ez meggyőzőbben fogja mutatni, hogy mennyivel tudjuk meghosszabbítani így módon való beavatkozással életüket.

Ahol románt, magyart, zsidót egyformán sújtott a fasiszta bérencek korbácsa

Néhány színfolt a levitézlett munkatáborok életéből

A letűnt véres Antonescu-rendszer szeszereket hajtott a Szovjetunión ellen szétlen rablóhadjárata és a végtelen orosz mezőkön domboruló tömegsírok jelzik a hazaárulok történelmi bűnét. Antonescu és klikkje nemcsak a frontokra kényszerítette az ország fiatalságának nagyrészét, hanem az ország belsőjében létesített munkatáborokban anyargatták a rabszolgasorsban tartott emberek tízezreit: románokat, magyarokat, zsidókat.

Néhány színfoltban az olvasó elé tárjuk a munkatáborok szenvedésekkel teli életét.

1942: Pankota mellett kralitzi munkatábor

A német hadigépezet nyári offenzívája teljes kibontakozásban volt, a né-

met páncélos alakulatok élei már a Kaukázus felé fordultak. A déli offenzíva gépezett hadosztályai Sztalingrádot, a legendás várost fenyegették. A német és osztrák államok rádiói világga bömbölgtek a göbbelsi harugságokat. Nehéz napokat éltünk át, a fasiszta diadalmai történt, a munkatábor élete szörnyűsége volt. A zsidó munkaszolgálatosok és a hozzájuk beosztott román és magyar „koncentrációk” egész napon át, hajnalától késő estig végezték a baromi munkát. Forró napsütésben 40-45 fokban borzalmas nyári hőségben ásáltak, mélyítették az erdőszélek a Matca csatornát. Derékig vízben, iszappban dolgoztak és nem volt kivétel, éppen úgy csalták a munkára serkentő bot a zsidó, mint a román, vagy pedig a magyar munkaszolgálatos hátán. Lascn tartalékos főhadnagy táborparancsnok

A fiatalság tapasztalatlan és könnyelmű

lehet, a jó apa kötelessége azonban, hogy a fia felől a végzetes veszélyt elhárítsa. Ne kerülje el tehát figyelmét a

VENEX-et,

a nemibaj elleni leghatásosabb óvszer.

A Dr. WANDER-üzemek

készítménye 2357

Csak az illetékes minisztérium előzetes jóváhagyásával lehet munkást elbocsájtani

Az aradi kerületi munkaügyi felügyelőség körlevéljére hozza, hogy az 1946. évi május 16-iki törvény értelmében tilos bármilyen, felmondásos, vagy felmondás nélküli, egyéni, vagy csoportos munkaelbocsátás a munkaügyi minisztérium előzetes jóváhagyása nélkül. A munkaügyi minisztérium 1946. május 16-iki határozata értelmében a munkások és alkalmazottak elbocsátását a következők kérhetik a főnökök, az állami hatóságok, de csak valamely magasabb szerv vezetője révén és a szakszervezetek. A vállalat bizottságok elbocsátási kérelmeket csak az illetékes szakszervezetten keresztül nyújthatják be. A bizonyítékokkal ellátott kérelmeket a munkaügyi felügyelő-

séghez kell benyújtani a gyári bizottság, vagy ennek hiányában az illetékes szakszervezet véleményezésével ellátva, valamint a fegyelmi bizottság határozatával megerősítve.

Az elbocsátási kérelmeket meg kell ökölni és az elbocsátás előtt álló alkalmazott bűnét meggyőzően bizonyítani, mint a szolgálat indokolatlan elhagyása lopás, bebizonyított bizalommal való visszaélés, stb. A munkaügyi felügyelőség a bizonyítékok és a nyomozások alapján dönt a kérelem felett a fennálló jogszabályok értelmében. Minden a fentebb eljárást figyelembe nem vevő elbocsátás, mint a termelés szabotázsa, nek büncsejkénye minősül.

1943: munkatábor Galesten

Hírhedt tábor volt ez is. A Szovjetunióból, de különösen Odesszából elrabolt motorokat itt barakkokban szerelték fel. Kísérődök, vasalkatrések beverték szerkesztét. A löbbmészás vasalkatrésekkel emberi erővel, a magyar és zsidó munkaszolgálatosokkal helyeztetették el. A munka itt is borzalmas nehéz volt. A gáti magyar munkaszolgálatosok nagyon rossz állapotban voltak. Az élekezés gyenge, az ide került erdélyi magyarok földhözragadt szegény emberek, otthonról nem kaphattak támogatást, ruha, cipő leszakadt róluk és rongyos ruhában sokszor meg is kabát nélkül meztelen hajtókák. Öket is a hideg késő őszi napokon munkára a könyörtelen fasiszta rendszer vérebel. Sokat beszélgettünk, sokat voltunk együtt, a magyar szó, a közös szenvedés összehozott bennünket. Panaszok, panaszaink is közösek voltak: éheznek a család, mert a kenyérkeresőt ide dobta a fasiszta lelkiismeretlensége. A front állásáról azonban itt is jó értesüléseket szerzünk. Derék CFR vasutasok hozták a hírt: A szovjet haderő elérte Kievet, Odesszát veszélyeztet, jöttek ellenállhatatlanul előre a hős szovjet harcosok és mind közelebb hozzák a felszabadulást. Több mint egy éve a fasiszta haderőket pozdorjává zúzza az Egyesült Nemzetek fegyveres ereje, a munkatáborokat feloszlotta az épülő román demokrácia, a Groza-kormány és ezek a táborok rossz emlékként élnek az emberek lelkében, ahol együtt szenvedtek a román, magyar és zsidó a fasiszta porolycsapásai alatt. (M. S.)

Corso Mozi

JEAN GABIN, ANNA BELLA

Telefon 23-04
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

PIERRE RENOIR

Marokkói éjszakák

Magyar pótkép: Matyó táncok.

Petrozsényi koronás nagy BRIKETT-TE

előjegyzést elfogad. Ugyanott faszén, oltott mész, fűrészpör és szénpor kapható. FOCUS futelep, Arad, P. Stefan bel Mare 10. Telefon 23-91. 2351 Menyasszonyi és gyermekfelvigasztalás jól sikerülnek

Temir-Tau...

Nagyon valószínű, hogy olvasóink nem ismerik ezt a fiatal várost, a Karaganda-medence nagy ipari központját, amely a háború alatt keletkezett és nőtt nagyra. Ez a helység a Szovjetunió legrészletesebb és legúj... — 1945. évi — térképén sincs...

1941. A németek Moszkva kapujában állnak. Ádáz, heves harcok. A kazah néző hű fia, a Panfilov-gárgisták a Vörös Hadsereg soraiban testükkel védekeznek a szovjet fővárost. Háromezer kilométerre a fronttól, a kazah szteppén a hős Panfilov-gárdisták földjei Antibek Ikisev, Zsakszibaj Aszilbekov, Gaziz Nahimzsanov száz és száz kazah dolgozóval együtt ezalatt a karagandai villanyerőműtelep fundamentumát ásták. Ezek a szovjet hazafiak szünet nélkül dolgoztak, mert tudták, hogy itt a távoli szteppén is front van. Nemcsak Moszkva alatt. A villanytelepet gyorsan felépítették és 1942 októberében a telep már ellátta villanyárammal az egész karagandai szénmedencét.

Ettől a teleptől egy kilométernyire, egy istállóban született meg a Kazah Közlársaság első fémipari üzeme.

— Istállóban?

— Igen — erősítette Baxt az üzemi igazgatója — és meg is őriztük ezt az istállót városunk történelme számára. Abban az időben megfelelő nagyobb helyiség a környéken úgyis volt, nem volt és mi az istállóban rendeztük be az első műhelyt. Ott képeztük ki szakmunkásképzőinket. Most pedig — nézzén szét...

Az igazgató kinyújtotta kezét az óriási világos épületek felé, amelyekben az üzemi különböző műhelyei voltak elhelyezve.

— 1944 decemberében a szovjet ország meglátta, hogy elkészült az üzemi első Martin-kemencéje, Kazahsztán nehéziparának elsőszülöttje. De az új ábrós ipara még más eredményekkel is tud felmutatni. Néhány kilométerre innen húzódik egy másik épülő üzemi, amelynek elsősorban a...
dolgolnak és termelnek. Ezenkívül van a városban egy hatalmas gépjármű üzemi...

Temir-Tau külsőleg szabályos ipari városra emlékeztet. A házak az üzemi mekkel egyszerre épültek. Felhívja a figyelmet két négyemeletes ház, amelyek szokatlanul magasak ezen a környéken. Körülötük sok kisebb — két-három emeletes — ház és sok földszintes és egyemeletes — két-három lakással mindgyükben. Felépült egy nagy iskola, két munkásklub, gyermekekért, telefonközpont, táviró, rádió adó-vevő-állomás. Szép parkot is ültettek a város közepén.

Mindez az utóbbi három év alatt keletkezett. Igaz, hogy a lakóházépítés, kissé elmaradt a lakosság számának rohamos növekedése mögött. Még sok ideiglenes lakóhely van. De a város nő és épül, mindenfelé épülő házak fundamentumai látszanak.

A városi tanács megfelelő szervezettel Temir-Tau architektúrája terveinek elkészítésével foglalkoznak. Megtiltották a házak tervszerűlen felépítését; az ideiglenes lakóhelyek építését beszüntették. Tervhették, hogy ebben az évben felépítik a szovjetek házát, egy második iskolát, harmadik klubot, kegyelgyárat, fürdőt, kórházat, vendéglőt és néhány tucat nagy lakóházat. Megkezdtek az uccák fásítását. Nagyon sok lakóházban már központi fűtés van, most vezetik be a központi fűtést a város összes épületeibe.

Magyaroknak-románoknak egyformán fontos

Erdélyben azoknak van joguk élni, akik munkájukkal biztosítják az ittélő népek jövőjét

Az erdélyi demokratikus sajtó napirányban tartja a szovjetizmus elleni harc kérdését. Az erdélyi magyaroknak és románoknak egyformán fontos, hogy az uszító szovjetizmus politikája soha többé ne kerekedhessen felül. Alább Nagy István: „Legnagyobb ellenségünk a szovjetizmus”. Elmúlt tanulmányából közlünk érdekes részleteket.

Nem véletlen, hogy 1437-ben Budai Nagy Antal a vegyeslakosságú erdélyi megyékben — Kolozs és Szamos — román és magyar paraszttal együtt kötetelt a magyar és szász nagybírók között. A vegyeslakosságú megyékben a román parasztság meglátta, hogy a magyarság nemcsak grófközből, meg botospánokból és kados hajdúkból áll, hanem elsősorban hozzá hasonló, meggyőzött magyar parasztműllőkből. Budai Nagy Antal és Tardus János vezetésével ezért tudták összefogni a két népet közös nyüző magyar és szász nagyurak ellen már ötszázkilenc esztendővel ezelőtt.

Ez az ötszázkilenc év előtti román-magyar összefogás annál csodálatosabbnak tűnik, mert akkor mindkét nép paraszti frásztudatlanok voltak. Felvetődik a kérdés: ma írni, olvasni tudó román és magyar tömegek tudatlanabbak lennének analfabéta őseiknél, hogy egymás ellen lehet őket uszítani? Mi tanadás, sok tekintetben valóban tudatlanabbak. Az írni-olvasni tudással a reakciók hamis irás-

tudói sok hazugságot vertek mindkét nép fejébe. A védtelen szegényparaszti gyerekeivel elhitették az iskolában, azért nincs az apjuknak földje, mert a románok „betolakodtak” Erdélybe és sok földet elkaparintottak a magyarok elől. A szegény román parasztiok gyerekeivel meg elhitették ennek épp az ellenkezőjét, azt mondván nekik: hogy a magyarok voltak a betolakodók és kiszorították őket Erdély földjéről.

Ezekből a tanításokból aztán majd minden magyar s majd minden román azt vette ki, hogy ha föld kell, vagy jobb megélhetés, vissza kell venni Erdélyt az úgynevezett „jogtalan bitorlóktól”. Mivel pedig mind a magyar, mind a román hallhatta, hogy mit tanul a másik nép iskolákban, újságokban és szovjetizma népgyűléseken — gyűlölni kezdték egymást. Félni kezdték egymástól. Még ott is elhidegülték egymástól, ahol vegyesen laktak a megyéket. Mind a román, mind a magyar földhözragadt földműves dolgozó és tudatlanabb ipari munkások a más nemzetiségűnek tulajdonították a maguk nyomorúságát. Mi ezzel szemben az igazság?

Erdélyben csakis azokat lehet jogtalan bitorlóknak nevezni, akik munka nélkül vették birtokukba s örökölték apáról-fiúra a munkáskéztől megművelt nagy uradalmakat, vagy az ipari műveket és tudományos intézeteket. Ezek pedig kevés kivételtől eltekintve, a jobbágytartó nagybírók, nemesek, a későbbi szabad paraszt-

nyüző nagyurak voltak. Ezek között nagyurak között az utóbbi ötven esztendőben magyarok, románok, szászok és zsidók egyaránt szerepeltek, egyformán sanyargatták a román és magyar dolgozó népet.

Ezeknek a kivételes helyzetű munkátlan bitorlóknak a rablásai miatt azonban nem lehet felelőssé tenni sem a magyar, sem a román nép, sem a zsidóság becsületeseleg dolgozó többségét. Nem ok a nemzeti fölénykedésre az sem valamely nép többségével szemben, hogy az egyik inkább völgyben folyó gazdálkodást folytatott, vagy a másik hegyi pásztorkodást erdelést vagy szénégetést, factány-készítést üzött. Minden emberi munka egyformán hozzájárult Erdély művelődéséhez, mert minden művelődésnek emberi munka az alapja.

Erdély két munkásnépe, a románság és a magyarság kiegészítette egymást. Egvmas mellett munkákodva változtatták Erdély földjét a századok folyamán „jünderkertté”, ahogy Móricz Zsigmond, a demokrata magyarság elhunyt nagy írója Erdélyt egyik nagy regényében elnevezte. Háborús pokollá s a nemzeti gyűlölet földjévé Erdélyt munkáttan urai, a bitorlók züllesztették azok, akik félyton azt vitatták, hogy ki telepedett meg korábban Erdélyben, akik ezzel a vitával folyton el akarják terelni figyelmünket arról, hogy Erdélyben azoknak van joguk élni, akik verejtek munkájukkal, biztosítják az erdélyi népek jövőjét.

Ez történt a hét

A vér szava

Irta: KORDA ISTVÁN

A Bukarestben leleplezett terror szervezetek bővelkednek a hangzatos elnevezésekben. Észei tartalmuk hiányosságát fasiszta moziromantikába beillő elnevezésekkel igyekeznek pótolni. Egyik ilyen terroresort, hogy semmi kétséget ne hagyjon hátra világnézetű rokonosságát illetőleg, ezt a nevet kapta: „A vér szava”. A harmincas és negyvenes évek között fölszínre került európai fasiszta fiókok hivatkozta előszerezzel a vére és annak szavára. Addig ismételtették néphutító, kódos szolamaikat, amíg a vér csakugyan megszolgált és borzalmas kiáltásába csaknem belepusztult egész Európa.

A tengerenyi kiömlött vér jajkiáltása megismertett bennünket a fasiszta dobpergés kijózanító valóságával. Megtudtuk, hogy a külső

tisztaság és rendezettség látszata korántsem erkölcsi emelkedettség velezjárója. Megismertük a hitleri lakkeszizmak ezreit, amelyek vérben gázoltak mulatos kedvükben és magát a csizma tulajdonosát, aki aradi cukrászdaterraszról rendezett kisebb légi kiruccanást, hogy lemesszárolja Belgrad védtelen lakóit. A nyugateurópai és balkani szörnnyűségek azonban csak előjátékot képeztek mindahhoz a rendszeres emberirtáshoz, amit az orosz szteppéken honosítottak meg az örök nemet zsoldosok elkészett utódai. És mind ezt a sok ocmányságot porosz alapossággal, példás rendszerbe foglalva követték el, nem feledkezve meg az eszei csomagolásról sem, amely rendszerint a vére hivatkozott.

A polinéziai, vagy afrikai hennszülötték féris és tabu-kultusza sem

miben nem különbözik az európai fasizmus vér-kultuszától. Egyetlen szóra, jelképes fogalomra volt szükség, hogy kinyíljen a legsötétebb ösztönök Pandora-doboza és rászabódítsák az emberiségre ezeket az ösztönöket. A vér nevében szabadá vált a rablás, a gyilkolás, jogtírás és mindezek velezjárója — a gyors meggazdagodás. Mert a vér kálító szava nem csak tömegeket ejtett bódulatba, de fölfigyelték rá Európa kis és nagy kalandorai is nemzetiségi különbségre való tekintet nélkül. A gyilkolás kultuszának áporodott füstjében sokan voltak olyanok, akiknek rendkívüli méreteiben soha nem látott alkalom nyílt most, hogy társadalomellenes ösztöneiket kielhessék. Ezek a szent önzéstől vezérelt elemek, behunyták szemüket a borzalmas láttára és elnémították fülsüket, hogy ne hallják a jajkiáltásokat. Csak a pillanatnyi zsákmány érdekelte őket, a szákmány, amely jog, vagy előny formájában megcsillant előttük. Ugyanakkor, amikor fiatal, áleterős emberek milliói a harcterek pokoltűzében vesztegettek életüket, ők — a hinterland mindenkorú keselyűi — járatták, ami learatható volt. A fölperzselt, leigazított Franciaországból, Hollandiából, Afrikából, vagy Transznysztáriából lázas gyorsasággal tömködték meg zsebeiket a kiraboltt otthonok értékeivel és előljárták a fasiszta metely hirdetésében, hiszen érdekeikben azonosultak vele.

A pünkösdi királyságnak már vége. Hovatovább olyan világ lesz, amelyben a munka jelenti majd életünk biztos alapját. Az ország egyetlen muhellyé alakult. Künn a mezőn aratják a termést, az üzemi munkáiban a nyersanyagok fel dolgozása.

Van, akinak ez nem tetszik. Transznysztáriára gondok, vagy Afrikára, vagy nyugateuróparra. A bünsően könnyű keresetre, aminek most vége. A fasizmus nyereszkendői szervezkednek a föld alatt. Kiadták a jelszót: „A vér szava.” Várják a hatást, de az késik. A félyvezetett emberiség fölébredt részegségéből. A sok millió halottra gondol, akik életükkel fizették meg a vér szavát.

Temir-Tau a Nura-folyó partján terül el. Miatán a folyóhoz gátat és vízduzzasztót építettek, a város egy nagy, mesterségesen készült tó partjára került. Ebben a tóban rengeteg sok hal van és a város lakói nagyon szívesen eszik ezeket a halakat, hogy változatosabbá tegyék étkezésüket.

A város nemrégén kapta nevét. Kezdetben névtelen munkástelep volt. A lakosok sokáig gondolkodtak azon, hogyan nevezik el. Végül úgy döntöttek, hogy Temir-Tauról, a közeli vashegyről városukat is Temir-Taunak nevezik el.

A város korán ébred. A munkások, mérnökök, technikusok: tisztviselők mennek a gyárakba, műhelyekbe, irodákba. A gyerekek sielnek az iskolába, a kicsik az óvodába. Kétszáz serdülő

korú jár az üzemi ipariskolájába.

Megkezdődik a munkanap, amelyet megtölt az építés lendülete. A dolgozók megfeszített erővel dolgoznak, arra törekcsenek, hogy elnyerjék az elsőséget a fémipari versenyében. A villanyáramfejlesztő második káttánjának szerelésénél, a második magaskemence építésénél, a készülő épületeken a munkások ezrei a sztahanovista munka példáját mutatják fel.

— Nézzé meg a mi gyönyörű villanytelepünket és az üzemet! — mondja Klimov elvtárs, az öreg fűtő. — Nincs sok ehhez hasonló üzemi az egész köz-társaságban. Ahhoz, hogy egy ilyen várost, mint a miénk, felépítsenek, más időben évtizedek kellett volna. Mi pedig felépítettük két-három év alatt. Sz. Dobrov

Utunk

Irtó: SZANTÓ GYORGY.

Tizennégy évvel ezelőtt az erdélyi származású, felejthetetlen emlékü Pakots József egyesületbe tömörítette a haladószerű magyar írókat érdekeik védelmére és az irodalom szélesebb rétegekre kiterjedő népszerűsítésére. Az első propagandakurortot a Balaton-melleken rendezte meg és erre bennünket, romániai magyar írókat is meghívott. Keszthelyen mondta el az erdélyi írók nevében Tamási Áron azt a beszédet, melynek néhány mondatát ma is szívesen tudom idézni, annyira belévéstődött minden jelenlévő emlékezetébe.

— Bennünket, erdélyi írókat nem egy vádval illették, mondta Tamási. Még olyanok is akadtak, akik azt állították, hogy nem vagyunk magyarok. Nos, ezeknek én azt feleltem: Nem vagyunk magyarok, ha a százezereknél is több magyarunkat kell védelmezni. Nem vagyunk magyarok, ha a reakciót és a mamutbankok nagytökéjét kell védelmezni. És főleg nem vagyunk magyarok, ha görögötűzes irredentizmust várnak tőlünk, amelynek kicsi a tüze, de nagy a füstje. De magyarok vagyunk abban, hogy ezeréves kultúránkat ápoljuk, mert nyelvünkben él a nemzet és annak irodalma a mi erős várunk!

Abból az alkalomból kell most idéznem Tamási Áronnak az akkori érásban megdőbözéssel fogadott emlékezetes szavait, hogy Gál Gábor szerkesztésében megindult a romániai magyarság várvárú irodalmi folyóirata, az Utunk. Szerkesztője és az első szám sokrétű tartalma a biztosítéka annak, hogy vele a romániai magyarságnak egy új kultúrakorszaka kezdődik, annyi bal szerencse közt, oly sok bizállyal után. És örömeimnek csak egyet írok, hogy ez az új irodalmi szemlélet éppen egybeesik a Magyar Népi Szövetség székhelyudvarhelyi országos nagygyűlésével, amely programjában bőséges helyet biztosított a romániai magyarság kulturális megújulásának. Ezeknek egyik legjelentősebbike a székhely színház megnyitása. Ebből az alkalomból örömmel kell regisztrálnunk az aradi magyar színművészeti egyesületét is, amelynek működésétől kezdve a többi erdélyi magyar színtársulat új teljesítményei felé, egy lelkes igazgató és színészgárda jóvoltából. Mindezen jelenségek szemléleténél figyelembe kell venniük, micsoda lelki és fizikai rombolás után kezdtek meg az építőmunkát a teli harcossal és a nemzet napszámosai, ahogy Vas Gereben nevezte a színészeket. És talán nem felesleges, ha a magyar olvasóküszönőse emlékeztetést idézzük, hogyan vette át a stafétapálcát egy másik kezéből az első világháború után a nagyváradi Tavass és Magyar Szo, a kolozsvári Napkelet, résztorluz. Korunk, Erdélyi Hétköz, az aradi Génius, Perisskop, A Hang, a temesvári Szemle és egyéb irodalmi folyóiratok, melyek nemcsak a magyar és emberi kultúrát, de a haladást és az ittélő népek testvéri közeledését is szolgálják.

Az Utunk első száma örvendéses jelentés arról, hogy a folyóiratok régi gárdájának nem egy tagja dolgozik még munkaterítékében. Úgy tűnik, hogy a kultúrát a védelmére az újjáépítés nyomán. De ennyel is vigasztalóbb, hogy jelentős új gárda frissíti és sűríti a régi harcosok sorait. A lap kis terjedelműt meghazdoltva, máris helyet tud adni előszedőknek, úriknak egész seregének irodalmi, politikai és világszemléletű esszéiroknak, esszéikusoknak, sőt igen helyesen zene szerzőknek is. A képrövidítést is elfoglalja legközelebb méltó helyét benne és mindent ilyen szerény keretek közt, ami nemcsak a szellem

Az aradi prefektura rendelete

A kisajátított földek termésének tulajdonjogáról

A prefektura közigazgatási ügyosztálya rendelkezéssel szabályozta a kisajátított földek termésének tulajdonjogát. A rendelet szerint a termés a birtokbábelhelyezett tulajdonjogát képezi:

- a) Ha a kisajátítás és birtokbábelhelyezés a vetés előtt történt;
- b) ha a német népcsoporthoz tartozó egyén vetett — akiktől a földet kisajátították — úgy ez a vetőmag és a munka ellenértéke, viszont a termés többi része a birtokbábelhelyezetté.

Mindkét esetben az állami közpénzes megyei adókat és illetékeket a birtokbábelhelyezett köteles fizetni. A birtokbábelhelyezést akkor tekintjük megtörténtnek, amennyiben az a helyszínen folyt le; a szántás és vetés előtt. Ahhoz, hogy a birtokbábelhelyeztetnek aratási joga legyen a birtokbábelhelyezésnek 1945 október 29-ike előtt kellett megtörténnie, vagyis mielőtt a 993 —1945 számú rendeletet az aradi mezőgaz-

dasági kamaránál beiktatták. Az összes munka, vetőmag- és rezsiköltségeket amelyekről a b) pont tesz említést, természetben térítik.

Minden egyes községben bizottságot alakítanak, amelyben a községi jegyző (ahol nincs jegyzőség, ott a kerületi jegyzőség delegál egy kiküldöttet), a helyi agrárreformbizottság elnöke, két birtokbábelhelyezett és egy német akiktől földet kisajátították ki — foglal helyet.

Ennek a bizottságnak feladata megállapítani: kinek van a fentiek szerint a terméshez joga és ugyanez az határozza meg a vetésért és munkáért járó kártérítés nagyságát.

A németeknek a következő esetekben van joguk a terméshez:

- a) Ha a földet nem kisajátították ki;
- b) amennyiben a kisajátítás ugyan megtörtént, de a földet nem adták át az új

tulajdonosnak, úgy ez esetben a mezőgazdasági kamaránál újján az állam és a föld volt tulajdonosa között feleltető szerződés lép életbe;

c) Ha a kisajátítás megtörtént, de a birtokbábelhelyezés 1945 október 29-ike után történt, ez esetben a termés a német kisajátítotté, az állam és közte létrejött bér-szerződés értelmében.

Az 1. pont szerint megalkajított bizottság a 2. pont b) és c) bekezdésében foglalt esetekben megállapítja a németeknek jogosultságának feltételeit a terméshez.

Ezeket a rendelkezéseket műbuzartás és végrehajtás céljából az agrárreformtervény technikai szervei, a közigazgatás közvegi a csendőrség, valamint a birtokbábelhelyeztetek és a német kisajátítottak számára adták ki. A rendelkezés ellen vétőkkel szemben a szabálysértvény alapján indítják meg az eljárást.

A fényképezőgép lencséje mindent hűen tükröz vissza...

Igen érdekes és komoly dokumentatív értékű fotóportré kiállítás nyílt meg a Szaknancs helyiségében. A fényképezőgép lencséjének könyörtelen objektivitásában mindennel lélektelen kirajzolódk az a kibékíthetetlen ellentmondás ami 1944 augusztus 23-ai Románia történelmét két egymástól gyökeresen ellentétes korszakra bontja. E két korszak: reménytelen, kegyetlen képek, mintha lűdércnyomas álam tükröződne bennük: a " történelmi" pártok és fasizta-vasgárdalista hitrelista szövetségeseik kirabolt, kifosztott, agyoncsanyargatott Romániaja. Állati vacokra emlékeztető munkásszerű kiállított rongyos, mezítelős, emberre alig emlékeztető arcú szerencsétlenekkel. Hülköt elevenen elégetett katonák, nyomor tőmeges álszaszások, börtönök... ez volt

Románia. Európa egyik leggazdagabb országa nem is olyan régen. Augusztus 23 új napot gyűjtött a reakció és az elnyomas sötétjében. A szabadság éltető napja életre csokolta a tetzshalába dermedt országot. A nép küzd és alkot fejlészi önmagát és dönt sorsa felett. Fényképrportok számolnak be az újjáépítés hatalmas erőfeszítéseiről, május 1. a munka és május 9. a béke ünnepeiről. 1944 őszének küzdelmeit az ország alkotó erejét még mindig lekötve tartó reakciós kormányok ellen és Groza Péter, a román demokrácia vezetőinek és megvalósítójának képét a nép rajongó szeretete övezi. A kiállítás minden szónoklatnál ékezebben beszélő tükre annak a százados haladásnak, amelyet harcunk a demokrácia két éve alatt megvalósított.

Halló!... Itt egy újabb szabóláz...

Szemérmelhezül felemelte az interurban díjakat a Telefonszakság

A Telefonszakság dolgairól az utóbbi időkben nem sok jót írtak a lapok. Újabbban ismét sok bosszúságot és panaszt hallunk ennek az intézménynek a különös eljárásáról. Azt, hogy a Telefonszakság úgy emelte fel a vidéki beszélgetések díjait, hogy az szinte csúcsteljesítménynek tekinthető, szintén sokat lehetne beszélni, de ennél is súlyosabb sérelem és egyenesen felháborító eljárás, hogy ezeket a felemelt árakat most hónapokra visszamenőlegesen inkasszállják és egyes nagyobb intézményektől több százezer lej követeltek ezekre a visszamenőlegesen felemelt díjszámsára, még pedig egyenesen le-

terrorizálva az előfizetőket, mert ahol nem voltak hajlandók fizetni, ott mindjárt ki is akarták kapcsolni a telefonszakszűket.

Csodálatos, hogy a Telefonszakság ügyelmeire a hatóság nem figyel fel, pedig ez is egy fajtája a szabótársnak.

El kell még mondanunk, hogy az egyszeri beszélgetés díja Bukaresttel ezelőtt 16.000 lej volt, most 40.000 lej. Temesvárral 4000 lej volt, most 9000 lej. Brassóval 10.500 helyett most 33.500. Nagyvárral 7.500 lej volt és most 17.500 le. Kolozsvárral való beszélgetés díját még jobban emelték. Egy 8 perces kolozsvári beszélgetésért

győzelmet, de szerkesztőjének sokrétű felkészültséget is dicséri.

Gál Gábor a múltban a legbátrabb, legprogresszívebb lapot, a Korunkat vette át Diene Lászlótól és szerkesztette azt elődjéhez méltóan. Mi az új folyóirat címét helyesebben tartjuk. Mert igaz, hogy minden sajtótermék a maga köréből, tehát a mi korunkból nő ki és annak problémáit taglalja, jelensé-

gejt regisztrálja. De az ut minden küzdelem előre visz és előre mutat. A szellem élharcosának feladata, hogy ezt az utat megmutassa, ezért aktívabb és szerencsésebb szimbólum az Utunk a Korunknál. Kívánjuk szívből, hogy a romániai magyarság eme új kulturorgánuma megfelelően szerkesztőjéhez és írógárdájához méltó módon a toborgádra írott szimbolikus jelzések.

eddig 9000 lej kellett fizetni, míg most 22.000 lej. Marosvásárhellyel a beszélgetés 10.500 lej volt, míg most 25.000 lej, a dévai beszélgetés 7500 volt, de ma már 17.500 és végül Petroszennel ma már 9000 lej helyett 22.000 lejbe kerül egy beszélgetés. Vajon mivel indokolják ezt az abnormális áremelési? Talán a tozás árának emelkedésével?

— ORVOSI HIR. Dr. R. Costa szülegz, nőgyógyász, sebész rendel újból Araden. Bulv. Dragalina 12 alatt délelőtt 10—1-ig. Telefon 21—12. 2371

A buzsáki magyar elemi évrárója

Huszonötödiken és huszonhatodikán folytatja a buzsáki elemi iskola évráró vizsgálja. Annak ellenére, hogy az első magyar tanév munkája szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközött — tankönyvhány, tanítóihiány — a buzsáki iskola — Gép Tarnóczi Alice és Molnár Lujza tanítóknokkal — nem remélt eredményeket ért el. De maguk a tanulók is valódi jelet adták annak, hogy a külvárosok gyermekei képességben és szorgalomban felveszik a versenyt belvárosi tanulókársákkal. A vizsgán különösen kitűnnek Kovács Ilonka, Korponai Ferenc, Bella Mihály és Tóth Erzsébet I. Faragó Franciska és Faragó Rozália III és Barcz János Halsek N. Reisz Erzsébet, Szirbik Viktória és Palotai Csöpi IV. osztályú tanulók. A buzsáki iskola vasárnap, 30-én délután 6 órákor az iskola udvarán évráró ünnepséget tart, amelynek jövedelmét a magyar tanítók segélyezésére fordítják. Taenzer János levelező.

HETI MÚSOR:
Pénteken 6 órákor (3000, 2000 és 1500 lejes helyátsakkal): Szymbill nagyoperett, Szombaton 8 órákor: Forgószél, Boros Elemér mai életéből merített szinjátéka, Vasárnap délelőtt 11 órákor (3000, 2000 és 1500 lejes helyátsakkal): Kaméliás hölgy; délután 3 órákor: Eretségi, szinjáték; délután 6 órákor: Forgószél, Hétfőn délután 6 órákor (3000, 2000 és 1500 lejes helyátsakkal): Viktória nagyoperett, Kedden délután 6 órákor: Csárdáskirálynő nagyoperett.

Az aradi Központi Polgárőrség

1945 június 29-én, szombaton délután 6 órai kezdettel kertü ünnepséget rendez az EDEN (volt Auar) kertheiségben

Élsőrendü cigányzene, kitűnő ételek és italok. (2372)

Hirek

Arad, 1946 június 28 péntek

SZOLGÁLTATOS GYÓGYSZERTÁRAK:

Földes (Eminescu ucca és Petran ucca sarok) és Nistor (Ferdinand út 22).

A JÖVŐ legközelebbi száma Péter és Pál ünnepre való tekintettel hétfőn délben jelenik meg.

SZARITOTT RÉPASZELETRE előjegyzéseket július 10-ig elfogad a Cukortermelők Szindikátusa. 2377

HALÁLOZÁS. Remetan József mérnök 46 éves korában június 27-én este 9 órakor elhunyt. Temetése június 29-én délután 6 órakor lesz a felföldemető hantsházából. 2378

JÖJNÖK EL A MNSZ elsődleges feladatoknak MÜSOROS DÉLUTÁNJA amelyet június 30-án, vasárnap délután 1 órai kezdettel tartunk a KULTÚR-PALOTÁBAN. Belépődíj tetszés szerint.

HÁZASSÁG. Feuerwerker Ibi Goldschmidt és Komlós Jenő június 10-án délután fél 5 órakor, vasárnap tartják esküvőjüket az izraelita neológ templomban, amelyre meghívják jóbarátait és ismerőseiket. (2379)

JÚNIUS 29-ÉN DÉLUTÁN 4 órai kezdettel magas színvonalú operett előadást rendez az aradi Vöröskereszt a Városi Színházban. Laura Imandi és Nelu Imandi kiemelkedő előadásával, a klasszikus operettművészeteket hoznak ki, így többek között a Cigánybáró, a Madarász, a Csárdáskirálynő, továbbá más Kálmán, Strauss, Zeller és Lehár, valamint a legújabb román mű és népdalok szerepelnek a műsoron. A magas színvonalat kitűnően betanult tiztagu zenekar is biztosítja.

NÉPÜNNEPELYT RENDEZ A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT. A Szociáldemokrata Párt szignomd hazai tagozata vasárnap délután 5 órakor a volt Pichler-féle vendéglőben kétnépelety rendez, amelyre ezúton is meghívja a Szociáldemokrata Párt, valamint a többi demokráta párt és szervezete tagjait. Elsőrendű zenei belépés díjtalan.

FELHÍVÁS AZ ESZPERANTISTÁKHOZ. Az eszperantista-mozgalom régi harcosai ezúttal értesítik az eszperantó-mozgalom iránt érdeklődőket és azokat akik az eszme régi hívei, hogy minden szerdán délután 6-7-ig baráti összejövetelt tartunk a Magántisztviselők Szakszervezetének Horia-ucca 2. számú helyiségében. Szívesen látunk minden érdeklődőt.

A RUHÁZATI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE vasárnap, 30-án kirándulást rendez a hármasszigetre. Gyülekezés vasárnap reggel 6-kor a cukorgyári kompnál.

ESKÜVŐ. Simen Aranka és Pótlák József házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett. 2879

A RUHÁZATI IPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE július 1-én, hétfőn d. u. 6 órai kezdettel taggyűlést tart a hivatalos szindikátusi helyiségben. A tagok megjelenése kötelező.

A KÁDÁS-TELEPI PIONIROK A BUZSAKI PIONIROK KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JÓL SIKERÜLT KULTURELÓ-ADÁST RENDEZTEK VASÁRNAP A KÁDÁS-TELEPEN. Szavalatok, énekszámok változtatták egymást és nagy sikere volt a gyermekszínházi játékoknak. A közkedveit Taenczer bácsi rendezésében fellépett az akrobatacsoprt is, amelynek fiatal gyermektehetségeit megdölgötték. Énekes-dalárdaszámok zárják be a műsort melynek megrendezésében Széles István, Pintér Erzsébet és Sroth Viktória rendezők buzgalkodtak.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bulev. Regina Maria 13. PRESA DEMOCRATA

Csehszlovákia Trieszt Jugoszláviához csatolását kérte Párisban
Több kérdésben gyors megegyezés jött létre a külügyminiszteri értekezleten

PARIS. Az angol rádió ma reggeli hírszolgálatá közi a francia fővárosból. A négy nagyhatalom külügyminisztere értekezletnek csütörtöki jó napja volt. Több kérdésben gyors megegyezés történt: Byrnes javaslatát, hogy vonják ki a csapattokat Dodekanézosz szigetektől és ezt a szigetsoportot adják vissza Görögországnak, a külügyminiszterek egyhanguan elfogadták. Molotov szovjet külügyminiszter ellenvetés nélkül hozzájárult az amerikai javaslathoz. Megegyezés történt az olasz-francia határ ügyében is, olyan formán, hogy a Franciaországhoz átkerülő olasz területen lévő energiatelepek kihasználásában Olaszországnak is joga van.

A bolgár haditengerészet ügyében is megegyezés jött létre. Eszerint a külügyminiszterek értekezlete Bulgária haditengerészetét 7250 tonnabaa állapította meg. A dunai hajózás ügyében nem jutottak megállapodásra a külügyminiszterek. PARIS. A tegnapi ülés előtt Bidault francia és Molotov szovjet külügyminiszterek fél órán át magánjellegű megbeszélést folytattak. A külügyminiszteri értekezlet ma délután 4 órakor folytatja tanácskozásait. PARIS. A francia lapok szerint diplomáciai körökben a csütörtöki nap eredményeit nagy sikernek könyvelik el, ugyanakkor megállapítják, hogy a trieszti kérdés holtpontra jutott. ROMA. De Gasperi olasz miniszterelnök nyilatkozott a Dodekanézosz szigetsoportról, amelyet a külügyminiszterek értekezlete Görögországnak itélt vissza. A miniszterelnök kijelentette, hogy az olasz kormány hozzájárul ehhez a döntéshez. PARIS. A csehszlovák külügyminisztérium beadványt intézett a külügyminiszterek értekezletéhez és kérte, hogy Triesztet csatolják Jugoszláviához.

Volksbundisták, nyilasok, imrédisták és gestaposok bünpereinek tárgyalásával fejezi be működését a kolozsvári népbíróság

KOLOZSVAR. Mint ismeretes, a népbíróságok működését június 28-ig hosszabbították meg. A kolozsvári népbíróság, hogy e határidőig befejezhesse működését, hétfőn, június 24-én megkezdte utolsó perének tárgyalását, melynek vádlottjai volksbundisták, nyilasok, imrédisták, gestaposok és a Nemzeti Munkaközpont vezetői. A monstrepernek 107 vádlottja van, akik közül huszonkilencen vannak letartóztatásban.

Az ismeretlen helyen tartózkodó vádlottak közül, akiket távollétükben ítélt majd el a Népbíróság, sok a Kolozsváron is ismert fasiszta, mint például Atzél Ede, dr. Nappendruck Kálmán, dr. Bereczky Kálmán és Lehocz József. A vádlottak Erdély több helységéből való, úgy, hogy a pernek egész Erdélyre kiterjedő érdekessége van.

A kolozsvári Néptörvényszék hétfőn a vádirat felolvasása során a letartóztatásban lévő vádlottak bűneit ismertetette.

Egy Jenő dr. ügyvéd, a marosvásárhelyi ügyvédi kamara jogtanácsosa, az Imréd-párt vezetője és a Baross Szövetség fiktúra volt. Ő szervezte meg 1944-ben a zsidó üzletek leltározását.

Gross Károly dr. gyulafehérvári ügyvéd, a Volksbund vezetője és szervezője volt, a német nemzeti szocialista párt tagja 1940-től. Állandó jelentéseket küldöztetett Németországba, arról panaszkodva, hogy a zsidók, demokraták és bolsevisták ürhetetlen légkört teremtenek nálunk.

Zsigmond Ferenc volt beszterce-hászódmegyei jegyző a román és zsidó lakossággal kegyetlenkedett, jogaikat megvonta és fildőzte őket. Mikor értesült

arról, hogy a besztercel hadifogolytáborból sikerült megszöknie több fogoly-
nak, saiat kezdeményezéséből fegyveres alakulatot szervezett és ezeknek segítségével egy foglyot el is fogtak a közeli erdőben, akit azután a német hatóságok kivégeztettek. A zsidók gettóba hurcolásánál megdézsmálta vagyonukat és így tekintélyes vagyonra tett szert. A vádirat szerint feljelentette Wolf Miklós szökött munkaszólgálatost, akit szintén elfogtak és kivégezték.

Bartha Sándor és Illés János Kolozsmegyei gazdákat azzal vádolják, hogy mint katonák 1944-ben Halas tea Sofia, Halas tea Eugen, Borza Naslasia és Corea Ioan román lakosokat megölték. Zahariás Andor csikszeredai magántisztviselő, volt főhadnagy hét román ember kivégzését rendelte el a vádirat szerint. Schumacher Emil aradi szabó, a Volksbund tagja, annakidején koholt vádat gyártott Koch Miklós aradi zsidó lakos ellen, azt állítva róla, hogy lekötött egy német katonát. A német tiszt kérésére, akinek jelentette a vádat, megmutatta Koch lakását. Kochot elfogták és lelőtték. A vádirat felolvasása után megkezdték a vádlottak kihallgatását.

FIGYELEM! FIGYELEM!
Ma megérkezett az
Urániába
Raffles, az uri betörő
A legújabb amerikai kalandor filmjével
Főszerepben:
OLIVIA DE HAVILAND DAVID NIVEN

Forum mozi Royal Mozdó
Telefon 20-10. Tel. 19-33. Előadások 3.30, 5, 6.30, 8 és 9.30 a kertben.
Előadások 3, 4.30, 6, 7.30 és 9-kor.
Holnap szombaton kiemelkedő zenés magyar világfilm. Verdi: Beethoven, Liszt, Chajkowsky, Bach zenéjével.
Vihar után
Főszerepben: URAY TIVADAR, FENYES ALICE

Dr. Halász Ferenc
FOGORVOS
Piata Avram Iancu 18 sz. házaorkeve rendeléseit ismét megkezdte. 2380

Apróhirdetés
MEGBIZOTTUNK BUKARESTBE ezentul rendszeresen SZERDÁN indul. Mindenféle megbízást elvállalunk. OLYMPIKON utazási szállítási iroda, Arad, Bratianu u. 2-4. Telefon 20-49. 6743
HEIL IDA elvesztette személyazonosságát. CFR utazási és Kurzer Pál kerékpárigazolványát. Megtaláló jutalom ellenében adja le dr. Kurzernél, Goldis 1. 6796
DIESEL-tractor 28 lóerős, üzemképes, eladó. Érdeklődni a déli órákban Krepil Ferencnél, Mucius Scaevola 48. 6793
GYERMEK vaságy eladó. Cim: Bul. Elisabeta 7. 6995
AZ ARADI építőmunkások szakszervezete tikkárt keres marxista és román-magyar nyelvismerettel, szakszervezeti gyakorlat, Lezárt ajánlatokat a szakszervezet bizottsághoz. Episcopiei-ucca 34 szám alá kérünk június 5-ig. 6994
NYOLCAS, KILENCES SELYEM, MALOMSZITAT VESZEK akám használt, de jó állapotban. Cim: Pavel Aurél, Episcopul Radu 7. 6791
HÁROM nyelven beszélő fiatal kiszolgálónő jó fizetéssel felvétetik. Mihailovicu tejcsernok, Avram Iancu tér 17. 6738
MODERN villa a belvárosban. 4 szobás fürdőszobás, össkomfortos beköltözhető lakással, eladó. Cim: Léb, Metianu 5. 6981
NŐI és férfi fodrászokat 50 százalékra alkalmazok. Piroszky, Bratianu 2-4.
MAGANHAZ két katasztrális hely, nagyrészt gyümölcsös telekkel eladó. Gáj, Tribunal Corches ucca 123 szám. 6790

NYILT-TÉR
(E rovatban közlöttekért sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal nem vállal felelősséget)
Különváltan élő feleségemért, szül. Hegyes Auráért semmiféle felelősséget nem vállalok.
Kiss Pál
2376 V. Conta u. 19 sz. Gáj
Poloskairtást
parkeffa szorolást ojsón vállalok.
LOVAS, Bul. Reg. Maria 18. 42

Június 29-én, szombaton az UFAR műsoros kerti bálja Saját székházában Greceanu ucca 6. szám 2361